

PETROZSÉNY és VIDÉKE

HAZASADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORV KÁROLY.
Lapkiadótulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemeli részét illető közlemények a "Petrozsény és Vidéke" szerkesztőségéhez; az előfizetési Kiadóhivatalhoz küldendő.

Hirdetések, valamint nyitltéri közlemények ársz szerint számíttatnak.

Karácsonyra.

A lelkek napja ez. Csodás fényesség, bensőséges melegség: a lelkek fénye, a lelkek melegsége. Elmulik mind a testiség. Magabizáltság, ami nem is emberi. Valami benső nyugodtság fogja át a szemlélt. Az ember azzá lesz, amiről mondta a názáreti: ilyeneké az ország.

A küzdés, a nyomor, a hideg, ami olyan mindennapos, amit az ablakunk előtt látunk, megrendít a velők mélyéig. Didergünk. Nem fizikai didergés ez, de az, ami az embert eltölti valami olyan bánattal, aminek neve sincsen, tartalma sincsen, de ami azért a lelkeken ül. Mert az embertársammal együtt érzem, át is élem mindazt, amiben neki része van. Egygyé lesz a fájdalom, a keserűség és én, te, mindnyájan együtt szenvedünk s várjuk, az idő jön-e, amikor mindnyájan egyek leszünk egy közös boldogságban.

Az a múlt, A jelen, a ma, a lelkek napja. A boldogság kapuja. Amit nem a kenyér tett azzá. Amit nem emberek alkottak meg. Az eszme lesz testé. Eszme, ami lázba hozza azokat a lelkeket, amelyek még tudnak egészségesek lenni. A ma az, ami volt hebroni nép tegnapija. Egy ima, minden népek imája, amit kö-

zösen, lázasan mormol az ajk. Ami áthatja a a hívó lélek molekuláját. De azt a végtelen ürt is, ami ki van töltve a mai ember önzésével, a munka keserű lüktetésével. A ma elfelejtet mindent. De boldogságot terem, de embereket sértő szíveket, acélozott lelkeket szül. A ma visszavisz oda, ahol a bölcső is jászol volt s ahol a zsidó-fiu isteni eszmét képviselt széna-szalma között. A ma születésével azzá lesz a kebel, ami vágyó sejtés volt csupán: a szeretet hajlékáva.

Ezen a napon pedig olyan jó álmodni. Álmodni emberről, dobogó szívről, boldogságról és felejtésről. Ezen a napon pedig édes mesét jó hallani másvilágról, megváltásról. És jó érezni szívünk verése zenéjének azt, hogy egyedül nem vagyok. De az én vágyam között vágy. Az emberiség vágya. Egy megnevezhetetlen vonzódás, ama bár egyszerű, de félre ismert és meg nem értett valami után, aminek neve: szeretet. Milyen kimondhatatlanul édes álom az, ami itt, a szív mélyén, mint hajnalhasadás rózsás fényével tölti el azt a jövőt, amit pedig az ember sötétnek, vigasztalannak tud csak látni. Mikor lesz az idő, mikor te leszel e föld mindene: áldáshozó szeretet? Mikor lesz az édes száju próféta, amelynek ajkán mint méz

foly az ige, ami te leszel, mindent átölelő erzelem. Érezzük, hogy el kell annak jöni, aki magyaráz, embert, lelket, érzelmet, aki lelke hevéit árasztja a kicsinyekre, hogy a nagyok ezektől lássák, hogy lehet még nagyobbá lenni. Várjuk a napot, amikor csillagfényénél talán, de lehet, hogy vihar, mindent átalakító vihar közepette fog jönni az, aki a mi lelkünket egygyé forrasztja az eszmében, ami szent, nagy s ami után lelkünk minden rajongásával fogunk futni. Lehet, hogy várnunk kell időtlen időig. Mert az, aki megérti a mestert, oly kevés. Lehet, hogy a lélek kész, de a test erőtelen. Az az idő pedig a megváltás, ujjászületés. Az az idő folyó arany és gyémántnak ő villanása. Idő, aminek kezdete van, de vége nem lesz soha.

Királyom, emberszívek királya! Ha kopogtatsz ajtómon, ne várd, hogy mondjam: szabad. Legyen az én szívem dobogása esdő szó: jöjj, hogy veled lehessenek. És ha itt vagy? Nem foglak elengedni, te soha meg nem nyugvó vándor. Esztendők mulhatnak, a mulás rohanhat meg, de a te fénylő arcod, életed minden melege nálam marad, hogy legyen immár béke az én szívemben.

Mindnyájunk szívében.

Ember szívek királya! Királyom! Keresd fel hajlékomat, hajlékunkat. K.

"PETROZSÉNY és VIDÉKE" EREDETI TÁRCAJA.

A beteg gyermek karácsonya.

Fényes csillag gyúlt keleten, odavágyik lelkem ...
Mért nem lehet jó anyácskám nekem odamennem?
Ott a rózsza istenvértől piroslik az ágon,
Én azt hiszem, ez legszebb hely az egész világon!

Igen kicsim, ez legszebb hely az egész világon,
De a kis Jézust ma én is vendégemül várom,
Azt mondta, hogy eljön, várjam, valamit hoz nekéd,
Illatos kis ajakával meggyógyít majd téged.

Mi az anyám? — angyal csemet! — ott világosság van!
Csak nem a keleti csillag van a más szobában?
De az, érzem, végy öledbe s vigy el oda engem!
Édes csókját a kis Jézus hadd adja át nekem.

Meggyógyult az apró lélek, elszállt menyországba,
Ott az elhagyott szobában üres már az ágya.
A karácsonyfa tövében holt gyermekét tartva,
Fájdalmában megtört térdel sir az édes anya.

Kis Jézuskám! elvitted őt! ki s maradt nekem?

Hogyha szépen eltemettem, — küldj el majd én értem!
Bakó Lajos.

KARÁCSONY.

Oh! kedves karácsony! mért jöttél meg ismét?
Tán látni akarod lelkem sötétségét?
Oh! ne jöjj el hozzám! nem találsz örömet
Csak bűtől elgyötört, érzéketlen szívet.

Nem! kedves karácsony! szeretet ünnepe,
Jöttödon más lélek örömmel van tele.
Menj el kérlek oda, hol mindig öröm van,
Nem mint az én szívem temetve bánatban.

Ah! a lelkem ne nézd, reá ne is tekints,
Jöttöddel örömnappa ugy sincs.
Minden olyan hangos, mindenütt vigadnak,
Nincs helye sehol sem fájdalomnak, bunak.

Kit találunk ma is, kinek fájna szíve,
Jöttöddel, karácsony nem derül örömré?
Van-e oly szív mégis, mely bánattal vérzik
És a lélek mélyén sötét kin rejtőzik?

Ha van is fájó szív, mélyen sebzett lélek,
Nem tűnik az itt fel, oh mert itt örülnek.
Öröm közt nem látják a kesergő szívet
Örömben bus lélek többé részt nem vehet.

Oh! ne is lássátok, örülök, vigadok,
Hogy vannak köztetek, lélekben haldoklók.

Oh! csak örüljétek, kiknek szívéük boldog,
Oh! de én felém már csillagfény nem ragyog.

Oh! kedves karácsony mit várhatok tőled?
Mikor lelkem felett a bu egyre terjed.
Nem fogok érezni én többé örömet?
Oh! kedves karácsony te sem adhatsz enyhét?

Elfordult én tőlem minden e világon,
Csak a tu maradt meg, egyetlen barátom.
Oh! kedves karácsony! mért jöttél el ismét?
Ne tekints lelkembe, ne nézd kínos éjét!

Pietsch Melánia.

Jön a megváltó!

Irta: Révész Béla.

Kicsiny harang csendült meg, ébrereszkette csilingelt a hangja. A faluban egymásután nyitlak a kapuajtók, ködmönös parasztok, nagykendőbe burkolódzó asszonyok bujtak ki rajtuk és elindultak a templom irányában. A havas, sápadt szürkület fakóra festette az embereket és azok, amint egymásután lépegettek, nem különböztek egymástól, a hónaljok alatt egyformán ott szorongott a nagytestü imakönyv, lomha árnyék kuszott mindegyik nyomában, a jeges uton.

A roraték ideje volt, karácsony előtt, a mikor az emberek készülődnek Jézus megszületésére ... Itt is, a faluban, s nyomorodott parasztok áhitattal írtották a

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen
= rendbe hozza. =
Kis üveg ... 40 fill.
Nagy üveg ... 60 fill.

32-52

Petrozsény főutcája.

Ez a Kossuth Lajos-utca, melynek rendezése és kövezése végett Petrozsény község képviselőtestülete a folyó hó 22-én tartott közgyűlésből a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intézett. Ebben a felterjesztésben hivatkozik a község arra, hogy több alkalommal kifejezetten elismerte a kormány, hogy Petrozsény itte ezen a határőrállomáson nemzeti missziót teljesít s mint nem kis jelentőségű kulturális-, ipari és kereskedelmi gócpont haladásának előmozdítása magyar nemzeti érdeket képez.

Ebből az elismerésből buzdítást merített Petrozsény község közönsége a felismert céltudatos haladás érdekében kifejtett munkásság fokozottabb folytatására a közhasznú alkotások és intézkedések megvalósításáért a legmesszebbmenő áldozatok meghozatalára. A hűen teljesített kötelesség felemelő tudatára hivatkozik a végzett munka s áldozatkészség nem kicsinyelhető sikerére, amelynek köztudomású bizonyítékként kerkedés nélkül felemlíti, hogy az alig háromévtized előtt csak ezer lelket számlált kisközség ma Hunyadvármegyének a rendezett tanácsú városokat is felülmúló legnépesebb s legnagyobb forgalmu nagyközsége.

A helyi tekintetek körén túlmenő jelentőségét ennek a rohamosan haladó községnek fokozza a kincstári bányák üzembehelyezése, ami újabb elemek beözönlését, a lakosok számának szaporodását, a forgalom növekedését vonja maga után. Természetes, hogy a községgel, mint erkölcsifütellet szemben is a jogos igények kifejezésre jutnak. Sajnos, ezek a méltányos követelmények olyanok, amelyekkel a község a saját erejéből kinem elégíthet. Ilyen, különösen Petrozsény fő-utcájának a forgalom és szépítészeti tekinteteknek megfelelő rendezése. Ezen az utcán bonyolultabb le Petrozsény gyalog-és kocsiközlekedésének főforgalma. Ez a községnek legszebb utcája, kereskedelmi, forgalmi központja. És ennek az utcának a jogos igényeknek megfelelő rendezését megnehezíti, a község részéről lehetlenné teszi ama körülmény, hogy a község közepén, a főútcát képező két házior között levő utast állami tulajdon s a hátszeg-szurdoki nemzetközi-ut kiegészítő részét képezi, amelynek fentartásáról az állam aként gondoskodik, hogy évenként kétszer, rendszerint ősszel és tavasszal pár méternyi szélességben, pár centiméternyi törtkő réteget terített el, amelynek néhány nap múlva nyoma sem látszik.

Sok szemrehányás éri a községi előjáróságot a miatt, hogy a főutca sáros, ronda, majd fullasztó por ver fel azon az élénk közlekedés. És nem használ sem a sár eltakarítása, sem a locsolás. Ezen az egészségtelen állapoton csakis az utca kikövezésével, vagy más szilárd anyaggal való burkolásával lehet és kell segíteni, mert a forgalom, különösen a kincstári bányák üzembe helyezése óta oly mérvet öltött, hogy köztekintetekből elutasíthatatlan sürgős intézkedésre van szükség, ami állami feladatot képez, aminek nincsen elégtéve azzal, hogy a község belterületén a Zsil-folyón

és a Malea-patakon a kincstár állandó vas, illetőleg vasbeton hidakat építtetett és törtkő-réteggel az érintett módon javíttatja.

A község belterületén, a Kossuth Lajos-utcában sokkal élénkebb a forgalom és a köztisztasági, közegészségi, szepítési, közbiztonsági, tűzrendészeti és egyéb közérdeket érintő tekintetek nem hagyhatók figyelmen kívül, mint olyanok, melyek az utast fentartójával, tulajdonosával szemben elutasíthatatlan kötelezettséget állapítanak meg. És ez az, hogy az ut megfellelően rendeltetésének.

A háztulajdonosok kötelesek az utca felől homlokzatszerűen, a megállapított vonalba helyezve házaiikat tüzmentesen fedetni, az építészeti és ezzel kapcsolatos köteletintetek követelményeinek megfelelően építtetni. Kétségtelen viszont, hogy az utast tulajdonosával szemben a viszonyok követelményeinek megfelelő kötelezettség áll fenn, ami csakis az utast kövezésével, vagy aszfaltburkolásával nyerne kielégítést.

Nem a viszonyok, a köztekintetek követelményével szemben fenálló állami feladatra alapítja kérését Petrozsény közönsége. A község haladásának, fejlődésének azt az akadályát kéri elháríttatni, amelyre önjerejéből nem képes s folyamodik hogy a miniszter a Petrozsény község főútcáján átvonuló állami utat kockakövel, vagy aszfalttal burkolttatná.

Tudomásunk szerint Déva és Hátszeg városoknak belterületén átvonuló állami ut szakasz köburkolata szintén állami költségen lett kiépítve. Nem kicsinyeljük ezen városok jelentőségét, de nem zárkozzhatunk el annak kijelentése elől, hogy fontosabb köz-és államérdeknek nem indokolja ott az állami utast jelzett kiépítését, mint amelyek Petrozsényben a Kossuth Lajos-utcában a közlekedés biztosítását indokolja ugyanazon módon.

2290 méter a Kossuth Lajos utcán átvonuló állami utszakasz. Ennek évenként kétszeri javítása tört kövel való fedése nem kevés költségbe kerül s ez az összeg csaknem sárba dobott pénz, mert az ut részint a sár, részint a fullasztó por miatt legkevésbé sem elégíti ki az azon lebonyolított forgalom igényeit, annálkevésbé a közegészségi, köztisztasági és egyéb köztekintetek jogos és méltányos követelményeit. Míg elenben, ha az állam, az ut kikövezését engedélyezi, elrendeli, az állami ut évi fentartási, javítási költsége az államkincstár javára megtakarítva és a közérdeket érintő köztekintetek követelménye is kielégítve lenne.

Mint hogy Petrozsény község haladása, fejlődése a magas kormány, az egész ország által elismert államérdeket képez, magyar nemzeti szempontból itt a határszélén és közgazdasági tekintetből, mint bányatelep, hol az állam annyi millió befektetéssel helyezte üzembe és fejlesztéi köszénbányáit.

Az a hozzájárulás, mit a kérdéses ut kikövezése címén Petrozsény község fejlődése érdekében a község kër államérdekből indokolt hasznos beruházás, mit Petrozsény község közönsége nem viselhet akkor midőn

a polgárai máris 92 százalék községi pótdadó terheli amivel nemnyer fedezetet a községi utak és járdák kövezése aszfaltburkolása, a vízvezeték, csatornázás és egyéb elkerülhetetlenül szükséges közleléstítmények költsége.

Petrozsény község ezen indokból kéri az államtulajdönt képező, Petrozsény község főútcáján átvonuló 2290 mt. utszakaszt 6 mt. szélességben a m. kir. kereskedelemügyi tárca terhére kiköveztetni, vagy aszfalttal burkolttatni. A kérelem teljesítését reméljük.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk pártolóinak.**

— **Karácsony.** Kigylul a zöld ágon a ragyogó fény és a szívekben a tiszta szeretet. Ezen a napon elfeledjük ami rossz s a lelket heviti az a tudat: ma született egy újvilág alapítója. Gyujtsuk fel a gyertyát mi is. De égjen a szívünkbe az emberek iránti vonzódás soha ki nem alvó lángja is. Legyen béke és áldás. Ne csak angyal ajkon hangozzék a szó, hanem ha emberszáj mondja azt: az is legyen az igazságnak a szava. Gyujtsuk fel a gyertyákat és — ünnepejünk a szeretet nevében.

— **Uj esperesi kerület.** Buday János esperest az erd. róm. kath. püspök a zsilvolgyi róm. kath. plebániák esperesi és egyházi tanfelügyelői teendőket teljesítésével bizta meg. A püspök ez intézkedésével Zsilvolgy kulturális haladását elismerte. és ez uj esp. kerület állandó székhelye Petrozsény.

— **Községi közgyűlés.** Petrozsény község képviselőtestülete f. hó 22-én délután 5 órakor a tagok élénk érdeklődésével rendkívüli közgyűlést tartott s a tárgylul kitűzött következő ügyekben határozott az előjáróság határozati javaslatra értelmében a közgyűlés: 1. örvendetes tudomásul vette, hogy a Fried és Adorjannal kötött vállalati szerződést a belügyminiszter jóváhagyta; továbbá 2. hogy az építés már előre haladt, legközelebb tető alá kerül; 3. az adóhivatal felállítása iránt pénzügyminiszterhez felterjesztést intéz; 4. Kossuth Lajos-utca kiköveztetése iránt kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intéz; 5. a vásári és piaci helypénzszedési jognak évi 8600 kor történt bérbeadását s 6. a vágóhid használati díjazás szedésére vonatkozó előjárósági intézkedést jóváhagyta; 7. megbizta a községi előjáróságot, hogy a pénzügyi bizottsággal együtt gondoskodjék a Malea melletti községi telek értékesítéséről; 8. a gyepmesteri lakás ügyében bizottságot küldött ki; 9. községi alk. lmaozottak fizetési pótlékát megszavazta; 10. a vasuti közlekedés javítása körüli fáradozásukért Sztankovits Miklós máv. üzletvezetőnek s dr. Varjassy Lajos kamarai titkárnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz; 11. a petrozsényi községi orvosi kör megállapítása ellen a felebbezés beadását helyeslő tudomásul vette; 12. 600 kor. évi javadalalmazással községi bábai

képzelt bűnöket tiszta szívükből és a hajnali miséken buzgón könyörögtek az égi kegyelemért, ha netalán a megélhetés napjainak során lázadó szó hagyta volna el ajkukat.

A sinylődő emberek, most a karácsonyi ájtatosság idejében, töredelmesen érezték, hogy sokat vétkeztek az elmúlt esztendőben. Szintugy, mint az előző években, mióta a soruk megfordult és az Isten kipróbálta őket.

A földjüket, melyből kinőtt a szűkös kenyér, elkányázta a bérlő. Husz teljes évig senki másnak nem zsendült a kalász, nem csak náluk, de az egész környéken. A tizsapas közül aztán közéjük vágott az utolsó, a mikor megcsinálták a vasutat és ilyformán a parasztlak elestek a fuvarozástól is és rájuk borult a zsellérség, a nyomorúság sötét felhője. Mindezt a parasztlak ezen a környéken igen sokszor bűnbé estek s titkon jussukat a türelmetlen napokban sürően használták, zugalódtak, káromkodtak, mignem karácsony idejére ilyenkor észre tértek.

A szenvedő emberekre ráderengt a Jézus arca. A szívek mélyén forradalom háborgott és megnőtt, szárnyas lett bennük a hit, hogy jön a Megváltó. Az evangélium legendái, mint eleven valóságok, ott rajzoltak az emberek lelkében és a csöndes esteiken, a szomorú szobákban, a mikor a szent könyveket forgatták, lejártszódtak elüttük a képzelt gyöngéd segítségével — az Istenes idők, a megnemült Zakariás rejtelmes viselkedése a lilomos asszonynak csodás esetei; megrebentek a szemük előtt a menybólt káprázatos megnyilatkozásai és dus hálával, az alázatosság gerjedelmével telt be szívük: az ódon irások regélték próféciáit, hogy megszületik a Megváltó, a hatalmasokat levonja az ő

székükből, az alázatosakat felmagasztalja és betölti az éhezöket minden jóval...

Közeledett karácsony napja, a Luca fordulóján az emberek szívében melegebben lüktetett a reménység. Mikor egymásután jöttek a gyerekek, a Megváltó csemetéi és be-bekiáltottak a házakba:

— Szaporodjanak meg bőségen, csirékben, libákban! — az asszonyok rá-rámondják:

— Ugy legyen, ... ugy legyen ... hála érte Jézusnak...

Az esték mindinkább áhítatosabbakká váltak, betlehemesek már mindenfelé jártak. Megkocogtatták az ajtókat és felcsendül a bejelentő versek:

— Bebecsátást kérünk, jöttünk a Megváltót dicsérni, ha megengedettik, szép ének szóval, pásztorok örömevel elő fog adatni.

Benn a szobában a parasztlak zsolozsmásan feleltek:

— Halljuk Jézus születését, akit angyalok hirdetnek. A betlehemesek bejöttek és ölén hozták a házikót.

Aranyzsup volt a fedele, ezüstösök a falai, benn pedig a házikóban a fehér jászolt bölesében ringatta a Lilomos Asszony. Rubintos palástjukban gyémántos koronával a fejükön állt a három király és nézték a küszöbről a nyájias idillt. Mária ringat, József alázatosan hajlik a gyermek fölé, bárányok friss szalmában pihennek és a karcsu lábú számár odadörgölődzik a jászolhoz. Az aranyzsup tetején pedig ékeskedik az embert hívogató nagy piros csillag.

A betlehemesek énekelni kezdtek:

— Betlehemnek puszájában nagy öröm hirdettett, mert a barmok pajtájában, ökor, számár, jászolában üdvözítő született...

Az ének elesendült, három pásztor lépett most elő a betlehemesek sorából, fehér-volt a ködmönük és fehér volt a szöghajuk, mely rávetődött a vállukra. Felemelték a szántot arcukat és csudálkozva, gondva így szóltak:

— Ily nagy történetet még soha nem értünk, hogy Betlehembe siessünk, a világ Megváltójának köszöntésére.

A parasztlak, férfiak, asszonyok gyerekek felkeltek az asztal melől és gomolyogva a jászol elé siettek.

— Hol van a Megváltó?

— Megszületett?

— Eljött éretlenül!

Letérdeltek a kis házikó előtt elvették a betlehemesektől, ölegették, czírogatták, örömlükben ujongtak.

— Színarany az istálló és a hol megszületett...

— Juj a szerezsen király... az is eljött hozzá...

— Ni! A csillag hogy repül a házikóra...

Magasra emelték a jászolt és most már valamennyien, parasztlak, betlehemesek dalolták:

— Uj csillag támadt az égen, kit megprófétáltak régen, kit szomjuhozó lelkek várnak...

Lassankint, áhítatosan elhangzott az ének... és az ajtón ujra kopogtak... Három öreg pásztor jött be a szobába. Fehér volt a ködmön, fehér a szöghajuk, mely ráverődött a vállukra. Körülnéztek és köszöntöttek:

— Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus!

— Mindörökre amen. Hová igyekeznek kigyelmelek?

— Megyünk a harmadik határba.

— Milyen járathat ilyenkor?

— Megyünk az igazságot meghallgatni...

— Az igazságot? ... Aztán a harmadik határban találják meg azt? Kínél minél? Hogy gondolják?

— Egy szegény ember ajkáról csörgedezik, mint

állást rendszeresített; 13. vasúti felüljáró költségeire 5000 koronát megszavazott; 14. állati hullámmaszátás ügyét tanulmányozás tárgyává teszi; 15. szemétfuvarozás, utcatisztítás körül erősen intézkedésre utasította az előljáróságot; 16. rendőrségi szabályrendeletet jóváhagyás iránt felterjeszti; 17. illetőségi ügyekben a községi illetőséget megtagadta. Póttárgyul felvetett az iparostanonciskola felügyelő-bizottságának határozati javaslata 50000 korona államsegélynek iparostanonciskola építésére leendő kérelmezése, az épület helyének kijelölése és Martonffy Márton iparoktatási főigazgatónak diszpozícióra választása iránt. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

— **Szilveszter est.** A vulkáni kaszinó választmánya közelebbi ülésén elhatározta, Szilveszter-estén összejövetelt tart a kaszinóhelyiségében. A fényesnek ígérkező est iránt általános az érdeklődés.

— **Telefon bevezetés.** A szilvölgyi községek közül Vulkánt valahogyan kifejeztették a hálózathoz az illetékes faktorok. Most mozgalom indult meg, amelynek kapcsán a kötelező számot össze is hozták a községi intelligens elemei. Ha nem késő, úgy Vulkán is fogja élvezni a kultúra ez irányú áldásait.

— **Táncestély.** A petrozsényi járási közigazgatási tisztviselőinek fogalmazói kara január hó 5-én a b. társulati kaszinó összes termeiben, cabaret-val egybekötött jótékonycéln, zártkörű táncestélyt rendez.

— **A kereskedő ifjak** báija január 8-án lesz a Wagner-szálloda nagytermében.

— **Ruhaosztás.** A Salgó. b. igazgatóság, mint minden évben, úgy most is sok szegény iskolás gyermeket látott el meleg téli ruhával, hogy azoknak is legyen karácsonyuk, akik pedig nem várhatják a kis Jézus ajándékát különben. Mennyit könnyet töröltek le a nemes előljárók: csak az Isten tudja. De az tudja. És megáldja érte azokat, akik érzelmekben gazdagok és adakozásban készségesek.

— **Gyermekehalál.** Krivádián a napokban egy faház kigyullt, amelyben szegény kubikus ember lakott elég népes családjával. A szülők nem voltak otthon s a gyermekek egyike bent égett a barakkban, aki pedig alig volt három hetes. Már két gyermeket a jelenlevők mentették ki. A ház teljesen elpusztult. A nyomozás megindult, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Újévi köszöntések megváltása.** Farkas Ignác, Hepp Viktor, dr. Koczander József, dr. Kalmann János, Szalánczy Zoltán, és Vitko Kornél urak, lupényi lakosok az évfordulóval járó összes köszöntések közzeltessege aludt való felmentésük céljából, a lupényi állami elemi iskola szegénysorsu növendékeinek felsegélyezésére, az iskola elnökségéhez 3-3 koronát juttattak.

— **Elítélt dévai ügyvéd.** A marosvásárhelyi esküdszék, mint az ott megjelenő »Függetlenség« írja, folyó hó 9-én tárgyalta Hosszu Ferencz dévai ügyvéd ügyét, ki a »Gasetta Transilvaniei« című lap mult évi

a tiszta patak és aki meghallja, megéri friss lesz tőle a lelke . . .

— Csodákat beszélnek, ott keresik az igazságot, nem hobortosok kigyelmelek?

— Nem, a mi szót elejt, érdemes felvenni mint a kincset . . .

— Hiszen tudják, hogy az igazságot nekünk nem mutogatják, bujtatják takarják tudj, Isten hol bujdosik . .

— Jöjjenek velünk és meglátják, hogy nála van és irral keni be az ember szívét, mikor beszél . .

— Aztán miről szól, mi van a szavában, hogy úgy megindulnak rajta? . . .

— A szegény ember bajáról amin ő segíteni fog . .

— És hiszi kigyelmelek, segíthet ember fia? . .

A parasztek, pásztorok és betlehemesek leültek az asztal mellé, a cicomás házikót letették az asztalra s lámpa mellé és az arany vessző ezüstös és gyémántos szívek mind ragyogtak rajta, mikor az öreg, társainál is öregebb pásztor így szólt:

— Az Urnak vannak kiválasztottai és kifürkészhetetlenek az ő titkai . . .

— Hallgatják-e sokan, keresik a bölcsességét?

— Kicsiny szobában prédikál, de elzeng a szoba messzire. Távoli vidékekről felkerekednek az emberek és mennek, mennek az igazság forrásához, mely megbuggyan mihelyt körülveszik. És beszél a szegény emberek országaról, mely nemskára it a földön megnyílik. A szava olyan, mint az égő székű és megfestegeti a jobb jövődöt, hogy úgy piroslik, mint a küzködő hajnal . .

— És mélyik a jobb jövődö?

— Az evangéliumban meg van írva . . egy akol esz a világ. Isten képre teremtett emberek között kü-

285-ik számában »Mea culpa« czimen irt cikkében arra hivat fel a román intelligenciát, hogy ellenségük, a magyar nemzet ellen szervezkedjenek. A törvényszék az esküdtek verdikije alapján 1 évi államfogházzal és 1000 korona bírsággal sújtotta a vádlottat.

— **Sürgöny.** Budapest dec. 24. Lukács László miniszterelnökké ki van nevezve, Kossuth- és Justh-párt támogatásával alakít kormányt.

— **Cabaret.** Folyó hó 31-én este az Uránia színház termében mozgófényképekkel, valamint táncsal egybekötve rendezendő cabaret iránt már most is nagy az érdeklődés. Bizva a szereplők ügyességében s Bodosányi karmester művészes zongora produkcióiban, reméljük, hogy az est sikerülni fog. Közreműködnek Breuer Irénke, Goldstein Mimi, Barvich Aladár, Bordán Jenő, Csürös István, Györfly József, Madarász Bela, Szilágyi Gyula, Conferál Barvich Aladár. Karmester Badocsányi Henrik. Rendező Csürös István. Műsort helyszüke miatt a jövő szombat közöttjük.

— **Huszonöt éves jubileum.** A piski-i máv. mozonvezetők érdemes pályatársainak Kránitz István, Schabala István, és Kapás János, főmozdonvezetők tiszteletére lankadatlan buzgalommal eltöltött fáradtságos szolgálatuk 25-ik évfordulójának nyugdíjba vonulásuk alkalmával 1910 január hó 10-én este 7 órakor, Piskin a Mohila vendéglőben társasvacsorát rendeznek.

— **Vigéc veszedelem.** Az árut ha küldöd jó legyen, nehogy úgy járj, mint az a jámbor utazó, akinek a fején magyarázta meg az egyik kereskedő, hogy ő jó cipőket rendelt. Szombaton este Schechter vulkáni kereskedő találkozott egyik szállítója megbízottjával, aki olyan cipőket küldött neki, amelynek sarka egy napi használat után levált. Ezen való felháborodásában úgy főbe találta kolintani azt a t. urat, hogy ellepte a vér

— **Káros pajkoság.** Az ártatlan gyermeki pajkoságot még akkor sem ítélik el, ha többé-kevésbé bosszant. De a kártétel még akkor is szigorú elbírálás alá esik, ha a gyermeki cseintalanság rovására esik. Ilyen a Hersch Lajos üveges tanonc csintévése, aki a Klein, Schwalb és Süszer-féle üzletek kirakatainak hatalmas és értékes üvegtábláit az üvegvágo gyémánttal össze-vissza karistolta, elérteketlenítette s több mint 400 korona kárt tett. A kis kártételő a rendőrbiztosnak bevallotta tettét s most már előáll a kérdés, miként lesznek kártalanítva a károsultak.

SZINÉSZET.

A színiszezon közepén szembeszökően alábbszállt a közönség pártolása. Csak kivételesen vonz egy-egy énekes darab telt házat.

Nem az érdeklődés, a támogatás hiánya, hanem a viszonyok, a körülmények okozzák ezt az érthető jelenséget. Itt vannak a karácsonyi és újévi ünnepek,

lőmségeit nem tesznek, kezünk munkáját megbecsülik, családunknak örülhetünk és millió-millió ember fog rá vigyázni arra, hogy a földet alólunk ki ne lopják

— És mindezt mindezt egymaga az az ember?

— Ő az apostol, aki előtt közénk a nagyvárosból.

Onnan magasról ellátnak mindenfelé. Elküldték üzenettel A paloták árnyékában már nyüzsögnek az új emberek, akik a szívükkel szövetkeztek. Egy kicsi, szegény ember úgy mondják - gilisztá, akit eltaposnak, de millió és millió nyomorodott, egy akarattal, jó akarattal, erős kar, melylyel fordítja a világot . . . Jöjjenek kigyelmelek az igazság magukat is várja, éjszakára odaérünk s mire elnémul a világ, prérrikátor hallatja szavát és meglátják miként a szent könyv modja, és fényes dél lesz és éjszakának nem mondhatjuk . . . A parasztek, pásztorok és betlehemesek feltörekedtek és elindultak a harmadik határ irányában. Amerre mentek esti harangok csilingeltek, friss hangjuk meg-meg kongatta a jeges menyboltot. Zengett a levegő, a harangok muzsikáját vissza-visza küldték az égből és méla ringó melédiák usztak az igazság kereső emberek fölött. Egy gyönyörű nagy csillag vezette őket, mely nyájasan nézett rájuk, mintha az Isten szeme volna. És a nagy hidegben nem fáztak, lelkük sóvárgott, a nagy szeretet mely betöltötte szívüket terelte őket, küldte, biztatta a pásztorokat, királyokat, hogy megkeresék az apostolt, aki a szegény emberek megváltására megszületett és közéjük leszállt . . .

ami minden családnál jelentékeny kiadástöbbletet okoz. Hónap és év vége a fixizetési hivatalnokoknál olyan helyzetet teremt, amely pénzügyi szempontból a nem elkerülhetetlenül szükséges kiadást lehetlenné teszi.

Ez az oka, hogy a közönség anyagi támogatása nem áll arányban az erkölcsi pártolással.

Az előadásokról lapunk keretéhez mérten referálunk:

Dec. 14-én: a »Doktor« ur, itt többször színrekerült bohózatnak csak az adott némi vonzó erőt, hogy az igazgató alakította találóan Puzsér-t, Egyébként a darab jól ment.

Dec. 15-én: a »Kedélyes paraszt« untatta a gyér számu közönséget.

Dec. 16-án: a »Szerencsefia« még Erneyei ügyes alakítása mellett sem aratott osztatlan tetszést.

Dec. 17-én: »Ripp van Winkle-t« közepes számu közönség előtt vontatottan adták elő.

Dec. 18-án: a »Remény« hajósdrama bemutatása bármely színpadon dicséretes hatást keltett volna. A cselekmény maga »borzasztóan« érdekes, az előadás kifogástalan volt. Harmath Zzeni drámai tehetségének érvényesítésére »Róza« személyesítése módott nyújtott. Szerepének idegrázó mozzanatait bámulatos erővel s igazi művészettel domborította ki. Megdöbbenést keltett különösen, midőn a tenger veszes háborgatására fel-sikolyt s rémlátomány gyötíri. Kedves, rokonszerves és elragadó volt legjelentéktelenebb részlet alakítása is. Tallian Lászlónak is »Borend« személyesítése nyújtott alkalmat kiváló drámai tehetségének bemutatására, Annyi rokonszervetkeltő és elragadó mozzanat volt művészi alakításában, ahány jelenete volt. Frapáns, valódi művészi volt az a kitörés és elkeseredés, midőn a csendörök a hajóra hurcolják. Erneyei János »Karoly-a« jellemző nyers, találó, erőteljes s igen sikerült alakítás volt. Szapári Janka kitűnő Johanna volt. Iványi Irént (Klementin) megérdemelt dicsérettel kell említenünk. Makkay E. a hajós-gazdát mint minden szerepét jól kreálta. A többi szereplők és az összjáték is kifogástalan. Kár, hogy nem sokan voltak a színházban.

Dec. 19-én: d. u. a »Cigány«, este a »Varázskeringő«, 20-án a »Tökfilkő«, 21-én az »Eleven ördög« jó előadásában gyönyörködtünk.

Dec. 22-én Lackovits kapitány. Gyér közönség, de jó előadás. A darab maga egyrészt az életből. Se jobb, se rosszabb a beállítás, mint amilyenek ma látjuk azokat az embereket, akik előttünk élnek. A katona, a bankár, a hivatalnok: az, ami. Csak az asszony marad még mindig a mi életünk magyarázója. Kesernyész gondolatokat vált ez az agyban. Ma ez, holnap más. A fényt levettjük, mint egy divatmult ruhát és szeretünk mást, akit akkor, egyszer észre sem vettünk. Hát asszony. Legyünk őszinték: ez a ma. Nem azért, mert a ma rosszabb mint volt a mult, de mert egy már megalkotott valamit nem lehet átförmálni anélkül, hogy a fő motívum változzék. Hiszen akkor más a gondolat. Az asszony tehát marad a régi. Az előadás, mint ahogy mondtuk — jó. A színésztől nem követel a darab nagyobb lelki munkát min: hogy láthassunk. Kvalitást ugyan nem mernénk ráfogni ebből az előadásból indulva ki egyik szereplőre sem. De rutint igen. Tallian értelmes színész, akit meg kell becsülnünk. Nem nagy terjedelmű beszéd-hangját tudja használni, különösen, mikor a szerepét tudja is. Vándori (Hübner) értelmes színész. Méréskelten játszik és ezért amit mond: értékes. Harsányi a földbirtokos személyesítője intelligens ember, aki nem a szertelenségben, de az egyenes hangban keresi a hatást — úgy látszik. Szilágyi Aladár hidegsége, érdesége nekünk tetszett. Nagyobb jellem szerepben szeretnők látni, hogy egész véleményét tudjunk róla mondani. A két nő szereplő (nem beszélve a kis, beillesztett epizodistáról) határozottan jó. Remekelték Iványi és Harmath, aki mint Dóra személyesi öje bele mélyedt a szerepébe.

Dec. 23-án: a »Királyfogás« igen jól ment.

1909 évi 434 szám

Árlejtési hirdetmény.

A petrozsényi ág.-ev egyház egy segéd lelkészi lakot ohajt építtetni és azzal kapcsolatban a templom külső belső javítását is eszközöltetné.

Felhívtnak tehát az építésre és a templom javításra pályázni szándékozó vállalkozók, hogy ajánlataikat a petrozsényi ág.-ev. egyházhoz 1910 évi januás hó 25-ig benyújtani sziveskedjenek.

Az építésre vonatkozó tervek és költségvetések az egyház hivatali helyiségében megtekinthetők.

Petrozsény, 1909 évi decz. 20-án

Az ág. hitv. ev. presbyterium.

Pelger Mihály,

ev. lelkész.

Polyák Gusztáv,

tölvédő.

Értesítés.

Cselédszerző, elhelyező és adásvételt közvetítő irodát nyitottam Petrozsényben, a Mátyás-utcában, a volt Gross Hermann-féle házban.

Kérem a közvetítés körébe tartozó ügyben Petrozsény és Vidéke nagyérdemű közönségének bizalmát, amelynek pontosan, lelkiismeretesen megfogok felelni.

Ovallékkes főpincérek, portások, bérzolgák továbbá pincérek, szakácsnők, felirónők szobaaszonnyok, férfi-és női cselédek elhelyezését összekötéseimmél fogva a leggyorsabban közvetítem.

Tisztelettel
Kozák Györgyné.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy november hó 15-től

FÉRFISZABÓ

üzletemet az Emkével szemben, az újonnan épült serfőzde r.-t. tulajdonát képező épületbe helyeztem át Abban az előnyös helyzetben vagyok, hogy személyes és készpénzzel történt bevásárlásaim folytan a legjutányosabb áron eleget tehetek a megrendeléseknek. Raktáron tartok legfinomabb angol és hazai gyártmányú szöveteket nagyválasztékban s a legmesszebbmenő igényeket kielégítő, kifogástalan szabás és munkáról kezkeskedve legfőbb törekvésem leendő a tisztelettel kért pártolást megszerezni és biztosítani. Javításokat és vasalásokat elfogadok.

Tisztelettel:
Kotzander J.
férfiszabó.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének tudomására adni, hogy a legnagyobb és legmesszebbmenő igényeket kielégítő készletet tartok: óra, ékszer és látszerekből; arany, ezüst ékszerek és drágakövekből, valamint órák javítását a legjuányosabban eszközölöm. Színházi látszerek, valamint karácsonyi és ujévi ajándékok olcsó árban kapható.

Tisztelettel

FELDMAN JÓZSEF,

órás és ékszerész.

BOTH J. ELSŐRANGU TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, PETROZSÉNY.

Van szerencsém a nagyérdemű gyászoló közönség b. tudomására hozni, hogy november 1 óta egy a mai kornak megfelelő teljesen újonnan berendezett

temetkezési vállalatot nyitottam.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, tekintve elsőranguan berendezett raktáramat, — hogy temetkezéseket az egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig, a legjutányosabb árban, úgy helyben mint vidékre rendezek.

Üveges gyászkocsim használata díjmentes.

Dusan berendezett raktárral a legnagyobb igényeknek is megfelelek.

Both J. temetkezési vállalata Petrozsény, Új pléhánia épület.

Uriháznál egy butorozott szoba január 1-től kiadó. Esetleg reggeli és ebéd is kapható. Cím e lap kiadóhivatalban.

VESZEK: Zsilvölgyi ipar és kereskedelmi bank r. t. részvényeket. Sz. ajánlatokat kérek „Részvény” Poste Restante Petrozsény címre.

Egy 3 szobából, konyhából s mellékhelyiségekből álló lakás bérbe kiadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

forduljon minden érdeklődő ki súlyt fektet elsőrendű lajtiszta anyagra

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyümölcsefaesemeték
Sétányfák, Diszcsérjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, 10-12. Bogvögyömlőcsüek stb.

Szőlőoltványok. (l. sima áru)
európai és amerikai sima, gyökerez vesszők.
Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

SZÁLLÍTÓ ÜZLET.

Tisztelettel tudomására hozom Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségének, hogy Petrozsényben (Kossuth Lajos-utca Gross Hermann ház)

szállító üzletet nyitottam

s úgy darab, mint waggon áruk s egyéb tárgyak szállítását helyben és a vidéken a legelőnyösebb feltételek és felelősség mellett elvállalom s pontosan teljesítem. Butor- szállító kocsii helybeli, vidéki vagy vasuti szállításra rendelkezésre áll.

Szíves pártfogást kér

SCHEIBER IGNÁCZ
szállító.